చిరంజీవి కథ

- శారద

ఈనాటి పాఠకులకోసం ఒకనాటి ఆణిముత్యం

జీవించిన అతి కొద్ది కాలంలో - ముప్పయ్యేళ్ళలో (1924-1955) పళ్ళ బిగువున సాగించిన జీవన యాత్రలో - నిష్ఠ దారిద్ర్యంలో ఆటుపోటు జీవితపు అలల మీద కలల యాత్ర సాగించిన శారద(ఎస్. నటరాజన్) పుట్టింది తమిళనాడులో. తన పన్నెండవయేట తండ్రితో పాటు తెనాలి వచ్చాడు బతుకు తెరువుకోసం. అప్పటివరకూ తెలుగు అక్షరం ముక్కరాదు.. వయసులో ఉదరపోషణార్థం జోలె పట్టి దేవాలయాల వెంటా, ఇళ్ళచుట్టూ తిరిగి మధూకరం తెచ్చుకున్నాడు కొన్నాళ్ళు. ఆ క్రమంలోనే హోటల్లో పనిచేయడానికి కుదిరాడు.. అతి కొద్ది కాలంలోనే తెలుగు భాష మీద పట్టు సంపాదించి రచయితగా అవతరించాడు. అప్పటి సామాజిక పరిస్థితులు కూడా అతనిలోని రచయితకి జీవం పోశాయి. రోజుకి పద్దెనిమిది గంటల బండ చాకిరీ చేస్తూ కూడా తెలుగు సాహితీ సీమపై మెరుపులు మెరిపించాడు.. 'అపస్వరాలు',' మంచి-చెడు', 'ఏది సత్యం' వంటి నవలలూ వందకి పైగా కథలూ, నాటికలూ, నవలికలూ, రాజకీయ చెణుకులూ.. ఇవన్నీ అతికొద్ది కాలంలో రచించి తెలుగు సాహిత్యానికి ఎనలేని విలువని ఆపాదించిన ఎస్.నటరాజన్ జీవితాంతం దుర్భర దారిద్ర్యంలోనే జీవించి, అతి పిన్న వయసులోనే 1955 అగస్ట్ 17 రాత్రి , తండ్రి పోయిన వద్దనుంచీ తనని వెంటాడిన మూర్ఛవ్యాధికి బలైపోయాడు..! ఆయన కథా సంపుటి రక్తస్పర్శ నుంచీ ఒక కథ 'కౌముది'పాఠకులకోసం..

రామచంద్రరావు బీదవాడు అనటానికేమీ సందేహం లేదు. కానీ చినిగిన చొక్కానైనా ఉతికి ఇస్త్రీకి రుద్దించి గానీ వెయ్యకపోవటం చేతనూ, తిన్నా తినకపోయినా తిన్నట్టే నటించటంలో నేర్పు చూపించటంలోనూ అతనికి డబ్బున్న వాడల్లే బతకాలని ఉన్న వాంఛ నిస్సందేహంగా ఋజువైంది. రామచంద్రరావు ముప్ఫైరూపాయల సంపాదన పరుడైనా పెళ్ళాం ఏదో ఒకటి 'లేదు' అనని రోజు క్యాలెండర్లో లేకపోయినా ఆ లేమిని బైటకి కనపర్చకపోవడం చేత ఉన్న వాళ్ళల్లో జతకావాలని చూశాడు; లేని వాళ్ళల్లో కలవనూ లేకపోయినాడు.

ఇటువంటి ప్రవృత్తి వలన అతడి జీవితం స్వర్గాన్నూహిస్తూన్న నరకంలో బతుకుతున్న వాడల్లే ఉంటూ వచ్చింది. డబ్బుతో సాధించే సౌఖ్యాలు, డబ్బుతోటే సాధ్యమౌతాయిగానీ, మరొక రకంగా అందవని రామచంద్రరావుకి స్పష్టంగా తెలుసు. కానీ వాటిని ఊహిస్తూ పొందినట్టే నటించడంలో అతడి ఆత్మ పడే బాధ, అతని ప్రతి వెకిలి నవ్వులోనూ, అస్పష్టంగా వ్యక్తమౌతూ వచ్చింది.

రామచంద్రరావు భార్యా ఇందుకు సరిపోయిన ఘటమే. కానీ, ఆ పద్ధతి వేరు ఆమెకి దాదాపుగా డబ్బు ఎలా వస్తుందో ఆలోచించే సంస్కారం లేదు. ఎప్పుడూ గొప్ప చీరెలు కట్టాలనీ, డబ్బున్న తన చుట్టాలతోటి తూగాలనీ, భర్తతో నిత్యం పోరాడేది. రామచంద్రరావు ఈ పోరును అణిచి ఉంచాడు అనేక రకాల. అయితే తన భార్య కోర్కెలు తీరాలని అతనికీ ఉంది. ప్రయోజనమే లేదు గానీ!

రామచంద్రరావులో అకస్మాత్తుగా ఒక పరివర్తన వచ్చింది. ఎలాగైనా డబ్బు సంపాయించి తన ఊహల్ని నిజం చేసుకోవాలని అతడు పట్టుపట్టాడు. అందుకోసం తనేం చెయ్యాలో అతడికి తెలీలేదు. అందుకోసం అతడు ఇంకెవరినన్నా అడిగి ఉంటే ఎలా ఉండేదో; అందుకు పౌరుషం అడ్డం వచ్చింది. భార్యని అడగడమైనా పౌరుష హీనమే. అతనికా ఆలోచనలేదు. వెనకటి ఆలోచనలకి తోడు ఇదొక యావ తోడైంది. మనిషికి సామాన్యంగా ఏ నలభై ఏళ్ళకో గానీ తల నెరవదు. రామచంద్రరావుకి ఆలోచనలతో తల సగం నెరిసింది పాతికేళ్ళకే. అసలు మనిషి కొంచెం చామన ఛాయగా ఉన్నప్పటికీ ఇదివరకు (చిన్నప్పుడు) నిగనిగలాడుతూ ఉండేవాడు. ఇప్పుడు మాడి మసిబొగ్గు అయినాడు.

రామచంద్రరావుకి కొంచెం భాషా జ్ఞానం ఉన్నది. అతను బడిపంతులు అయినప్పటికీ ఇంకా అతనిలో యాంత్రిక దృక్పథం రాలేదు. కొద్దిగా కల్పనాశక్తికూడా అతనిలో మిగిలి ఉంది. కారణం అతనెప్పుడూ వాస్తవిక జీవితం నుంచీ వేరు పడి ఊహాప్రపంచంలో బ్రతకడమేనేమో!!

రామచంద్రరావు ఓ చిన్న కథ రాసి పత్రికకు పంపించాడు. ఆ కథకి బహుమతిగా ఓ పత్రిక పంపించారు. రామచంద్రరావుకి డబ్బు మీద మోజు రోజు రోజుకూ ఎక్కువ కాసాగింది. అతను విరివిగా కథలు రాయటం సాగించాడు. ఓ పత్రిక అతనికి రెండు - మూడు - ఐదు ఇలా డబ్బు పంపసాగింది.

రామచంద్రరావుకి డబ్బు మీద మోజు, పత్రికలకి కథలు రాయటం వల్ల తీరకపోయినా, డబ్బు సంపాయించటానికి ఇదీ ఒక మార్గమేమోనని అతను భ్రమపడిన మాట వాస్తవం. అయితే డబ్బు ఎంతో కొంత వస్తున్నది కనుక కథలు రాయటాన్ని అతను ఓ ఉపవృత్తి క్రింద జమ చేసి కథలు వ్రాయసాగాడు.

ఒక్కొక్క మనిషి యొక్క కొన్ని కొన్ని ప్రత్యేక ప్రవృత్తులు ఆ వ్యక్తే గనక కథా రచయిత అయితే ఆ రచనలో ప్రతిఫలించి తీర్తాయి. రామచంద్రరావు రాసిన కథలు పాఠకులను ఏవో అనూహ్యమైన లోకాలకు తీసుకెళ్ళేవి. రామచంద్రరావు స్వతహాగా ఏనాడూ అనుభవించని సుఖాల్ని, తన పాత్రచేత అనుభవింపచేసి, పాఠకుల్ని భ్రమింపచేసి, వాళ్ళ ఆదరణని చూరగొన్నాడు. రామచంద్రరావు పక్కింటి అమ్మాయి వంక చూడనైనా సాహసించలేక పోయినప్పటికీ; అతని కథానాయకులు పొరుగింటి అమ్మాయిల్ని, రైళ్ళల్లో, సినిమాల్లో తటస్థపడ్డవాళ్ళనీ, చాలా ధైర్యంతో, లేవదీసుకుపోయేవాళ్ళు.

రామచంద్రరావు వ్రాసే కథలు ఎల్లప్పుడూ జీవితం నుంచీ దూరంగా ఉంటూ, పాఠకులకు తియ్యటి కలలొచ్చేటట్టు చేసినై. అతని కథలకి మార్కెట్టు వాల్యూ ఏర్పడ్డది. ఇటువంటి కథలు రాయటంలో అతనికున్న నైపుణ్యాన్ని ప్రతి పత్రికా మెచ్చుకుంది. అతని ''ఫాంటాస్టిక్' కథలకీ, 'రోమాంటిక్' కథలకీ ఎక్కడలేని ఆదరణా ఏర్పడినై.

ఇటువంటి కథలు రాయటానికి అతనికున్న శక్తి ఏమిటా అని ఇతర రాయలేని రచయితలు ఆదుర్దాపడ్డారు. అతన్నే అడిగారు కూడాను. రామచంద్రరావు మామూలుగా వెకిలి నవ్వు నవ్వటం కన్నా ఇంకేమీ చెప్పలేకపోయినాడు.

అట్లాంటి కథలు రాయటానికి అతని ఊహలన్నీ స్వర్గంలో ఉండటమే కారణం. ఇంకో కారణం - అతని జీవితం నరక ప్రాయంగా నిత్య దారిద్ర్యంలో ఉండటం - అందుచేతనే ఆచరణలోనూ, స్వానుభవంలోనూ సాధ్యం కానివాటిని తియ్యగా, అద్భుతంగా ఊహిస్తూ అతను తననీ, తన జీవితాన్నీ, మరచిపోయి 'ఫాంటాస్టిక్' 'రొమాంటిక్' కథలు రాయగలడేమో! ఈ సంగతి రామచంద్రరావుకి తెలీదు.

అతని ఆదాయంలో చెప్పుకోగగినంత మార్పేమీ రాలేదు. బీడీలు పోయి సిగరెట్లు వచ్చినై; ఎవరికీ తెలియని రామచంద్రరావు అందరికీ తెలిసి అభినందనాలందుకోవడం వొచ్చింది. కీర్తి లభించింది. కీర్తి పెరిగిన కొద్దీ ఏ దేశంలోనైనా అయితే రామచంద్రరావు ఆర్థికంగానైనా బాగుపడి, వేళకి తప్పకుండా అన్నమ్మన్నా తిని ఉండును. తిండిలేని జర్నలిజానికి పేరొందిన ఆంధ్రదేశంలో పుట్టి రామచంద్రరావు కీర్తి మాత్రమే ఆర్జించాడు. ఇందుకోసం వెట్టిచాకిరీ చెయ్యటమే కానీ ఆదాయం కోసం నడుస్తున్నవి కాదు. కథలకు ఈ పాటైనా డబ్బిస్తున్నారంటే అందులో ఏదో రహస్యం ఉండి ఉండాలి.

రామచంద్రరావు డబ్బు కావాలని ఎప్పుడూ పత్రికలకు ఉత్తరాలు రాస్తూ ఉండేవాడు. రెండు నెలలకీ, మూడు నెలలకీ వాళ్ళు పంపించేవాళ్ళు; ఆగిపోయిన పత్రికలు తప్ప.

రామచంద్రరావు రాసిన ఓ కథ చాల బావుందని సంపాదకుడు వ్రాశాడు. దానికి పదిపదిహేను రూపాయలు పంపిస్తామని కూడా తెలియజేశాడు. రామచంద్రరావుకి అదే రోజున టైఫాయిడ్ ఉధ్ధృతంగా వొచ్చింది. అతను జ్వరంలోనూ తన కథలను గురించే కలవరించాడు. కథల్లో 'కళ' గురించి ఉపన్యాస ధోరణిలో వాగుతున్నాడు. అతడి భార్యకే గనక ఆస్తి యావ ఉండుంటే - దస్తావేజు రాయించేందుకు ఆదుర్దా పడి ఉండేది. అంత ప్రమాదంలో పడింది జ్వరం.

రామచంద్రరావుని చూడ్డానికి కొందరు రచయితలు వొచ్చారు. అతనికి వైద్యం చేసే డాక్టరు కూడా అతని పాఠకుడే, ఉచితంగానే చేస్తున్నాడు వైద్యం.

రామచంద్రరావు కథ - గొప్పగా ప్రచురించబడింది. ఆ పత్రిక కాపీ అతనికి అందిన రోజున రామచంద్రరావుకి వొంటిమీద స్మారకం కూడా లేదు.

స్నేహితులు తలా కాస్త డబ్బిచ్చి వెళ్ళారు ఖర్చులకి. అతని కథల్లో పాత్రలు వాస్తవమైనవి కావని, ఆ స్నేహితులు అతనికి వినబడేట్టు అని వెళ్ళారు. ఆ మాటలు రామచంద్రరావుకి వినబడ్డాయో లేదో చెప్పలేం. అతనికి టైఫాయిడ్ బహుశా నయం కాకపోవచ్చు. అతనికి డబ్బు అవసరమని అందరూ గుర్తించినా "ఎప్పుడూ డబ్బు డబ్బంటాడు" అని అన్నారు వాళ్ళు. చుట్టు పక్కలవాళ్ళే కాదు; పత్రికల వాళ్ళు కూడాను. రామచంద్రరావు పంపిన కథ తాలూకు డబ్బు అతని ఉత్తర క్రియలకు అంది తీరుతుందని అతని భార్య ఎదురు చూస్తున్నది. రామచంద్రరావు జీవితంలో ఇంకే డబ్బున్నవాడు అనుభవించని ఆనందాల్ని ఊహించాడు. అతనికి మరణం కూడా 'మరణిస్తున్నాం' అని స్పృహ తెలిసిన స్థితిలో రాకపోవటం కూడా ఒక అదృష్టమనే అతడు భావిస్తాడు. తెలిస్తే.

('రక్తస్పర్శ' కథల సంపుటి, 1963)